

עין משפט
גר מצוה

ג:

אור לארבעה עשר פרק ראשון פסחים

מסורת הש"ס

א דמי פ"ג מלמט
דעת הלכה ד:
א"ב מ"י פ"ג מלמט
א"ב הלכה ב' פ"ג מלמט
ה"ע מ"ב ג:
א"ב מ"י פ"ג מלמט
מפ"ש פ"ג מלמט
הלכה י:

רבינו חננאל

ואקשקו אטו טמא מי
לא כתיב בחורה, ופרקינן
אלא כל היבא דרבי
הרד"ה נהנו משתעי דרך
כבוד. ורבי חננאל סבא
שצריך לומר לא טמא,
שהו קיל אחיות וזה
שם אחיות, משתעי דרך
קצרה, ואמרין וכל היבא
דכי הרדי נהנו משתעי
בלשון כבוד והא אשכחן
דמפ"ש קרא ויבבתי והא
רובבתי וישבתי דכי הרדי
ניטו ולא משתעי דרך
כבוד, ופרקינן רבבתי כתיב.
ואם י"י לומר יבבתי ישבת
ואם י"י, לא אשכחן.
וישבת חסר ור"י אלא
לידבבתי או לר"מ, לפיכך
כתי' רבבתי בלשון קצרה,
שכל ישבת מלא כבוד,
בגון וישבת בארץ צדק.
והיא וישבת תחת חסר,
וכשמשתעי אינו חסרו
אלא ליתירש או לומר, אף
כאן אילו כתיב וישבת על
החמור היה צריך לכתוב
מלא, לפיכך כתיב רבבתי
בלשון קצרה. כפי פסקי,
פירוש נכרי שכן מלא כתיב
אמריו, כלומר וממלאו בני
כעס שלנו מן ההלכה,
שכענו כפינו, כדחנן
בתיבת האברים והפרדים
שלא נאכלו כפינו
סניקין אותן בערי המזבח.
ו"א ג"י שנתפס ביטט
ומתחבט לצאת משם איתו
יכול, וזה שאמר כבוד
אחר (פסקין ולא) בסניקין
לאן אשכחן רב בחירה
לפי שדבר על פניו נגזר.
ופי כבוד אחר כמו חזון,
בדיון בטהרה, כלומר
נזהרין על כבוד ענינים,
ובפסיקה בפסיקה הוהים
אין נזהרין כל כך. פירוש
הענינים עליון לקבל
טיטאה מפני שהמשיקה
בשבת מפני לוחות שבת
כשתה, מה שאין כן
בדיונים, ואפי' שניתן
מכשירין, כדחנן שבתה
מסקין הן הטל והמים
והיין והשמן והרזה והחלב
ודבש דבורים, ושבת
לזה שאמר מפני מה
אין מוסקין בטהרה ולא
הוציא טיטאה ספיר,
וזה שאמר ההוא כתיב
הגיעני כונב הלמטה שהוא
שרץ כר', שהן פסול.
פירוש דבר ע"ז דרבתי
לשענה א"ן לקביהם,
ושניהן פסולין לכמהו,
כי הכהנים ששמשו לע"ז
פסולין, כדחנן בסוף
מנחות הכהנים ששמשו
בבית חזוני לא ישמשו
במקדש בירושלים ואין
צריך לומר לרבי אחר,
שנאמר א"ל יעלו כתיב
הכמות אל מזבח ה',
כלומר בבית חזוני פסולין
הן וכל שכן לע"ז עשה.
ואקשקו והתן במסכת
קדושין אין בודקין לא

כל היבא דכי הרדי וכו', ולכן עקס הכתוב ללמדנו שלעולם יספר אלם בלשון נקיה ולא לא היה עוקס אס כן מהיבא מימי אפילו היבא דכי הרדי ניהו: רבבתי בתיב. וא"ת למהו נמי ישבת ואומר ר"י דלא מני למיכתב ישבת דכל היבא דכתיב ישב בלא וי"ו אחא לדרשה כדדרשינן ולוט ישב בשער סדום חזוהי היום מניוהו שופט (בנלשתי רנה פרשה ז): אין מוסקין בטהרה. מפרש ה"ר יוסף דעממא דנלירה דפ"ק דשבת (ד' י"ג וס"ג) לא שייכי במסקיה דשמה יבגרו בקופה מווספת וההיא נמי פעמים שאדם הולך לנכרו ורואה אשכול עיבירה סוחטו ומולפו ע"ג ענינים וכשעת נלירה עדין משקה טופס עליון דנזימס אינו רגיל לעשות כן שאינו משקה ואינו חשוב כדאלמך ההס ואינו רואה דנקימה: שמוין פסול. פירש רבינו חננאל דגר ענדת כוכבים דכתיבי (שמות ג') לשמלה דקמימס ופסול לכהונה דתמן במסכת מנחות (דף קט.) כהנים שמשו צנית חזוהי לא ישמשו במקדש ואין ל"ל לדבר אחר פירוש לע"ז שנאמר אף לא יעלו כהני הכהנות אל מזבח ה':

ואנא אבי"טא משופרי שופרי. מנאן אין רחיה שנאמן כלל הנה לפנינו ואומר ישראל אי דשאני הכא דרוב ישראל היו ואלוהין נמר רובא אף יש להביא רחיה מפרק החולץ (דף מה. וס"ג) דלמר ליה ע"י הכהן או נסיב נח מייקין וכן ומההוא דלחא לקמיה דרבי יהודה ואמר נתגיימתי בני לבין עממי אמר ליה נתמן אחא לפסול את עממן ויא אחא נתמן לפסול את צדקו ויהו משום דמני למימר ישראל אי והא דלמר כהנולץ (דף מ"ג) מי שגא ואמר גר אי יבול נקבלנו תלמוד לומר אמן כמותקן לך ההס מיידי כמותקן לך כדכתיב ההס נכרים דאי ללא הכי נתמן כמניו דאי בני עמי אמר ישראל אי: מאליה טי קספו דף. אע"ג דגדי אין אלימו קריביה רוב פסיהס היה טלה או שמה הגדי לו ורבי יהודה כן נמלוך דאי עלה לרגל מיי"ל שאל היה לו קרקע או זקן היה שאינו יכול להלך כרגליו דפטור צמרגס ירושלמי (בנלשתי י') וארץ ואכז וכלנה כאלך שגער מתרגס והדס ונלויין וקטיספי:

חקוקאה. פי רבינו חננאל וספר ור"י פירש מעיר חקוקה היה נספר יהושע ועו: אכז

דרב אידי אמרו ליה זיל ברוק מאי דיניה אתא אשכחיה דנה נפשיה קרעיה ללבושיה ואהדריה לקרעיה לאחוריה ובכי ואתי אמרו ליה נח נפשיה אמר להו אנא לא קאמינא ימוציא דבה הוא כסיל יוחנן חקוקאה נפק לקרייתא כי אתא אמרו ליה חזינן נעשו יפות אמרו להם שעורים נעשו יפות אמרו ליה צא ובשר לסוסים ולחמורים דכתיב יהשעורים והתבן לסוסים ולרכש מאי היו ליה למימר אשתקד נעשו חזינן יפות אי נמי עדשים נעשו יפות: ומכלל דכריו משמע שהתיס לא נעשו יפות ולא היה רואה להוציא דבר קללה מפיו: רב

משום בניו. שהן זכרים כתב לשון רכיבה: דכי הרדי ניהו. שאין מושעי בלשון כבוד: וכל היבא כו'. והכי דלעיל עיקס ללמדך שצריך לומר אחר לשון נקי ובשאר מקומות שמתקיימת גירסא שלה יותר מן הארובה: רכבס כפיכ. ואע"ג דמני למיכתב נמי ישבת חסר מהיכו כל חסירות שכתורה לדרוש הן בלין וכלן למדך נחסרון זה שמתפוס לשון קצרה ואפילו הוא מגונה שגרי כאן חסר לשון מגונה וקצר: כגדי מסנקן. כגדי עייף. סינקן עייף לא נגמלא דשבת כפרק כמה אשה יולאה (דף ק"ג): המגבר מזלי ולא מהי עייף: מפני מה כולרסי כטפריה. כגליס טפריס: ואין מוסקין כטפריה. צימס קא קרי מסיקה ואין לרין למוסקן כטפריה כדלמר נמסכת שבת גי'למות שבת (ד' י"ג) ללא חסיב מוהל אלוהא מהן להכשיר שאינו שמן נגמור אלא היולא ע"י הכהן אכל יין הזב על הענינים מכשינן דניחא ליה ציב: הכניעני כפול. מלחס הפניס חלקי: שן פסול. פסול כהונה חלל: אף בודקין לענין יוסקין לישא אשה: מן הסוכה ולמעלה. אס שימס כמזבח אין לרין לבדוק למעלה הימני דאס לא היה ראוי להכונה לא היה מניחין אותו לשמש כדתן במסכת מדות (פ"ה משנה ד') לשבת הגוית שם ישיבס צ"ד מיחסי כהונה וליה כל כהן שנמלא לו פסול כשהיה רואה להתקין לעבודה לובס שחורים ויואל: שן פסול. הוא עלמנה היה גם רוח ומצוה קדשי שמיס ואין ראוי לשמש כדקיימא לן (בנמנחות) (דף י"ג): עבודה המסוכה לבני אהרן כהן שאינו מודה כניולן אף כמגונה שבת אין לו חלק ככהונה: דארע אנפשיס. והלרין כדיקא לחריו וגלה שלא כדקיימו יפה ממתלה: מי קא ספו לך. כלס נטמין לך מן האליה לאכול אין נטמין לך אלא מן החכוס שנו ומטמנין להטעמו לכשיך עוד ישאל מן האליה ויבד ר' יהודה כן כמירא לא היה להרוג: ספו לי מאליה. הלטעוטי מן האליה וככס היה ואליה קרינה לגבוה דכתיב ככסס (ויקרא ג') האליה מנימה: ר' יהודה כן כסירא. קאלמר לי שאין אחס טמינס לי חלק יפה אלא מן הכחוס ואפי נתמי דמיס כמו קס): מאי דקמן. מה הדבר הזה שגא לפנינו: נליבין. שס עירו. האי ענדלס נקט הכס משום ההוא דלעיל דגרמו שניהס לבדוק אחריהם וההוא נקט משום לשון מגונה: כדוק מאי דנייה. כדוק ודע מה נהייתה כו: אהדרי לקרעיה לאחוריה. שלא יעינו מהר להביא יולא לבס: חקוקאה. כינוי השס: לקרייפא. לכפריס לראות כמתואות: שטורין נעשו יפות. כדשיס נעשו יפות. מאלל אדס:

מסורת הש"ס
6) חילין סג' כו זמןקן
7) קרושין ע"ה. ד' זמןקן
8) ס' נע"י: מוסתס.
9) גסס מ"ה. א' ע"י מ"ס
10) נע"י מ"ה. ד"ה מוסקין.
11) נ"י מ"ש משנה למלך
12) פ"ה מ"ה ק"ס וי"ס
13) מ"ה סוף דבר דברי מ"ס
14) מתחלתם ועד סופם
15) גירסא אלא תלמוד.
תורה אור השלם
1. וזהו הוא רבבתי על
החמור וירדת בסתר
הרבי יונה דוד ואגונו
ירדס לקראתה וחפשו
אתמו: סיבולא כ' כ'
2. ויאמר י' אל משה
ואתהן יאת וקת פסח
כל בן גבר לא יאכל בו:
סבתי י' מ'
3. וכי יבדך אחר גר
ועשה פסח לוי המול
כל זכר ואין יקרב לעשותו
וזהו באורו הארץ וכל
ערל לא יאכל בו:
סבתי י' מ'
4. מוסתה שגאה שתי
שקר ומצא דבר הוא
סביל: משי"י י'
5. והשעורים והתבן
לסוסים ולרכש ובאו אל
המקום אשר יהיה שם
איש במשפטו:
מלכ"ס א' ה' ח'
גליון הש"ס
ש"י י"ה כגדי פסוקין
כגדי עייף ע"י כהנ"ג
כ"ג דמסכת תמיד:
מוסף רש"י
אין בודקין מן המזבח
ולמעלה. התחיל לנדות
כאמרות ומלא שאני ציב
שימס על המזבח כדעו
שמימס הוא (פסוקין ע"ה)
אליה לבבתי סלקא.
אלת ספס קריבס עס
האלמין. מה שאין כן
כסור ועי, כמכתיב ויקח
12) מלני האליה ממתה:
קדוש י"ח.
רבינו חננאל (הש"ס)
מן המזבח ולמעלה כלומר
כל כהן שהחזיק להקריב
במזבח יבין לוי שהחזיק
לרובן אין צריכין לירדק
אחריו. שלא עלה למזבח
ולא לרובין עי שבתי
הכסיוויהו יושבי לשבת
הגוית, כדחנן בסוף מדות
לשבת הגוית שם היתה
מטהרי גויהל יושבת והנה
את הכהונה, כהן ששמש
בו פסול כו' ושנינו
לא היבא סבין פסול
אלא איבא שחין פסול.
פירוש שחין פסול פסולות
גסות הרוח ולעילת לשון
כדאמרין במסכת שבת
פרק כבה אשוי
ירושלים אשוי שחין היו.
כ' וירושט בריה רבי ארי
לא בקט לומר דנה נפשיה
דרב כהנה דאמר ומציא
רבה הוא סביל. חקוקה.
פירוש שופר, דרבתי הוי
החקוקה.

רבינו חננאל (הש"ס)
מן המזבח ולמעלה כלומר
כל כהן שהחזיק להקריב
במזבח יבין לוי שהחזיק
לרובן אין צריכין לירדק
אחריו. שלא עלה למזבח
ולא לרובין עי שבתי
הכסיוויהו יושבי לשבת
הגוית, כדחנן בסוף מדות
לשבת הגוית שם היתה
מטהרי גויהל יושבת והנה
את הכהונה, כהן ששמש
בו פסול כו' ושנינו
לא היבא סבין פסול
אלא איבא שחין פסול.
פירוש שחין פסול פסולות
גסות הרוח ולעילת לשון
כדאמרין במסכת שבת
פרק כבה אשוי
ירושלים אשוי שחין היו.
כ' וירושט בריה רבי ארי
לא בקט לומר דנה נפשיה
דרב כהנה דאמר ומציא
רבה הוא סביל. חקוקה.
פירוש שופר, דרבתי הוי
החקוקה.

רבינו חננאל (הש"ס)
מן המזבח ולמעלה כלומר
כל כהן שהחזיק להקריב
במזבח יבין לוי שהחזיק
לרובן אין צריכין לירדק
אחריו. שלא עלה למזבח
ולא לרובין עי שבתי
הכסיוויהו יושבי לשבת
הגוית, כדחנן בסוף מדות
לשבת הגוית שם היתה
מטהרי גויהל יושבת והנה
את הכהונה, כהן ששמש
בו פסול כו' ושנינו
לא היבא סבין פסול
אלא איבא שחין פסול.
פירוש שחין פסול פסולות
גסות הרוח ולעילת לשון
כדאמרין במסכת שבת
פרק כבה אשוי
ירושלים אשוי שחין היו.
כ' וירושט בריה רבי ארי
לא בקט לומר דנה נפשיה
דרב כהנה דאמר ומציא
רבה הוא סביל. חקוקה.
פירוש שופר, דרבתי הוי
החקוקה.